

Posudek školitele na bakalářskou práci Pavly Tuháčkové „Vývoj úmrtnosti Japonska za období 1950-2050“

Bakalářskou práci Pavly Tuháčkové „Vývoj úmrtnosti Japonska za období 1950–2050“ tvoří 38 číslovaných stran textu. Práce má standardní strukturu a je rozdělena do devíti číslovaných kapitol včetně úvodu a závěru, které jsou doplněny seznamem literatury, seznamy tabulek, obrázků a datových pramenů.

Studentka Pavla Tuháčková si pro svoji bakalářskou práci zvolila jedno ze zajímavých témat studia úmrtnosti – problematiku vývoje úmrtnosti v Japonsku, aktuálně nejvyspělejší zemi podle dosažené úrovně intenzity tohoto základního procesu. Výhodou pro zpracovatele tématu byla jednak poměrně velmi dobrá dostupnost dat a jednak ověřená standardní metodika základního studia tohoto procesu. Existující potenciál však autorka předložené práce nevyužila v plné míře, a zůstala tak v některých ohledech dlužna jak svému původnímu záměru, tak i celkové kvalitě práce.

Předložená bakalářská práce se v prvním přiblížení jeví jako relativně kvalitní, plynulý text vhodně doplněný grafikou a tabulkami. Při jeho důkladnějším studiu však čtenář narazí na celou řadu větších či menších nedostatků. Již sám název by si zasloužil ze strany autorky větší pozornosti. Stejně tvrzení se vztahuje i ke druhé větě české verze abstraktu (analýza je vydávána za indikátor?!), k názvům některých tabulek (tab. 2 a 7), obrázků (obr. 2, 6 až 12) a kapitoly 5. Formulačně slabší jsou také mnohé pasáže v textu (např. 2. věta úvodu: ... v období po druhé světové válce, od roku 1950 ...). Dále v podkapitole 1.2 se objevuje dvojí datování ekonomického rozmachu Japonska. V kapitole 2 není uveden správně název japonského národního demografického ústavu, u popisu Pressatova vztahu pro výpočet příspěvků k rozdílu mezi hodnotami naděje dožití je nesprávně uvedeno, že druhá z hodnot v pořadí musí odpovídat vyšší naději dožití. Autorka zde také tvrdí, že nejsou dostupná podrobnější data o úmrtnosti podle příčin, aniž by hledala v jednom ze standardních zdrojů – WHO Statistical Information System, kde tato data jsou za rok 2002 publikována. Podobných nedostatků je v práci možné nalézt podstatně více. Za všechny zbývající si dovoluji uvést závěrečné tvrzení celé práce. Navzdory hodnotám naděje dožití při narození pro muže a pro ženy převzatým z poslední prognózy OSN a uvedeným v tab. 9 na str. 34 Pavla Tuháčková píše, že: „Dále je předpokládáno zlepšování úmrtnostních poměrů mužů, očekává se snižování mužské nadúmrtnosti a na konci sledovaného období jej již možné, že ženy budou umírat o něco častěji než muži a tím pádem by mohlo dojít k sblížení se očekávaných hodnot naděje dožití při narození dle pohlaví.“ Svým obsahem a částečně i celkovou formulací vrhá tento složený výrok na předloženou práci i odborné znalosti autorky poměrně značný stín.

Obdobně rozsáhlý jako komentář věcných nedostatků by mohl být i přehled nedostatků formálních. Kromě zvýšeného výskytu překlepů a vesměs drobnějších chyb v grafické úpravě práce je to například nesprávné (chybějící) hierarchické rozlišení částí práce různou velikostí písma a chybné údaje v tabulkách (např. tab. 9 – řádek 2040–2045 a poslední sloupec) apod.

Přes uvedené nedostatky navrhuji přijmout předloženou bakalářskou práci studentky Pavly Tuháčkové „Vývoj úmrtnosti Japonska za období 1950–2050“ k obhajobě.

V Praze dne 10.9.2007

RNDr. Boris Burcin

